

NASTAVNI PROGRAM ZA PREDMET: ISLAMSKJE VJERONAUKE

STRUKA: ZA STRUČNE ŠKOLE

ZANIMANJE: SVE STRUKE I SVA ZANIMANJA

RAZRED: I

SEDMIČNI BROJ ČASOVA: 1

GODIŠNJI BROJ ČASOVA: 35

DATUM: jun 2024. godine

OPŠTI CILJEVI

- Uvođenje učenika u tematska područja islama s ciljem njihovog daljeg razvijanja u vjeri, moralnosti, međusobnoj saradnji i otvorenosti za suočavanje sa izazovima stvarnosti.

POSEBNI CILJEVI

- Razvijati sposobnosti sagledavanja života iz ugla religiozne, religijske i vjerske stvarnosti
- Jačati vlastitu vjeru i sposobnost njenog izražavanja na ličnoj i zajedničkoj razini
- Osposobiti učenika za razumijevanje smisla vjere u svakodnevici, uz razvijanje svijesti o kontinuitetu božijih poruka i očuvanju izvornog učenja
- Upoznati pojam objave kao jedinstvene komunikacije Boga sa stvorenjima
- Prihvatiti islam kao Pravi put u vlastitom razumijevanju svijeta i odgovora na pitanja smisla, svrhe, usmjeravanja i oblikovanja života
- Upoznati sa suštinom i smislom imanskih šarta kao osnovnih temelja islamskog vjerovanja
- Razvijati temeljne spoznaje o božijem stvaranju svijeta i čovjeka, te ulozi čovjeka kao halife – Njegovog namjesnika na zemlji
- Upoznati sa suštinom i smislom islamskih šarta kao osnovnih temelja islamskog djelovanja
- Razviti ekološku svijest na temeljima učenja islama o prirodi kao Božijem djelu i odgovoran odnos prema njoj
- Razviti osnove morala i etičnosti kod učenika po uzoru na Muhammeda, a.s.
- Usvojiti principe islama u odijevanju i ishrani
- Upoznati učenika sa demokratskim načelima uspostave hilafeta i periodom pravednih halifa
- Razviti ličnost učenika kao duhovno, duševno i djelatno biće
- Upoznati vjerski govor i razviti sposobnost kritičkog prosuđivanja različitih oblika religioznog i vjerskog mišljenja i ponašanja
- Razvijati toleranciju, dijalog i saradnju s drugima i drugačijima
- Razvijati svijest o povezanosti tradicionalnog i modernog, duhovnog i materijalnog, etničkog i multikulturalnog u Bosni i Hercegovini i evropskom ambijentu.
- Unapređivati svijest o značaju temeljnih postulata interkulturalnog odgoja i ljudskog dostojanstva i slobode

TEME

1. Od „poučavanja imenima“ do naredbe „uči“
2. Očuvanje izvornog učenja
3. Temelji imana
4. Allah je Stvoritelj
5. Temelji islama

6. Islam i ekologija
7. Put do čovjeka
8. Vjera u svakodnevici
9. Demokratski počecima povijesti islama
10. Islam i kultura dijaloga

Okvirni broj časova za realizaciju tema nije definisan. Nastavnik će prilikom planiranja i programiranja nastavnih sadržaja, uzimajući u obzir faktore poput nivoa postignuća učenika, nivoa složenosti nastavne teme, potreba struke i zanimanja, i sl, odrediti broj časova potreban za njihovu realizaciju u okviru teme. Teme čine obavezni dio Nastavnog programa, ali nemaju obavezujući karakter što se tiče redoslijeda njihove realizacije.

ISHODI

1. Od „poučavanja imenima“ do naredbe „uči“

Znanja	Vještine	Stavovi/vrijednosti
Učenik će biti sposoban da: Definira i objašnjava pojmove	Učenik će biti sposoban da: Opisuje razvoj vjere zajedno sa razvojem čovjeka na Zemlji i zajedničku misiju svih Božijih poslanika, od Adema, a.s., do Muhammeda, a.s.	Učenik će biti sposoban da: Analizira smisao predanosti Uzvišenom Allahu, i prihvata islam kao nužnu potrebu duše

2. Očuvanje izvornog učenja

Znanja	Vještine	Stavovi/vrijednosti
Učenik će biti sposoban da: Navodi izvore islama i opisuje načine dostavljanja Objave	Učenik će biti sposoban da: Djeluje u skladu s usvojenim	Učenik će biti sposoban da: Analizira ulogu Kur'ana i sunneta u argumentovanju učenja islama i

3. Temelji vjerovanja

Znanja	Vještine	Stavovi/vrijednosti
Učenik će biti sposoban da: Opisuje smisao vjerovanja	Učenik će biti sposoban da: prepoznaje vjeru kao životnu energiju koja čovjeku daje snagu u susretu sa izazovima života	Učenik će biti sposoban da: Povezuje temelje vjerovanja sa životom i određuje svoje prioritete prema njima

4. Allah je Stvoritelj

Znanja	Vještine	Stavovi/vrijednosti
Učenik će biti sposoban da: Objašnjava nastanak svijeta i čovjeka iz ugla vjere i nauke	Učenik će biti sposoban da: Upoređuje učenje vjere i nauke o stvaranju, porijeklu svijeta i čovjeka	Učenik će biti sposoban da: Određuje vlastito porijeklo i razvija identitet

5. Temelji islama

Znanja	Vještine	Stavovi/vrijednosti
Učenik će biti sposoban da: Definira i objašnjava pojmove	Učenik će biti sposoban da: Povezuje vjeru i život Iskazuje vjeru u emocionalnom, intelektualnom, porodičnom i društvenom životu	Učenik će biti sposoban da: Podržava ulogu islamskih dužnosti u svom životu Određuje vlastiti put i procjenjuje svoj odnos prema islamskim dužnostima

6. Islam i ekologija

Znanja	Vještine	Stavovi/vrijednosti
Učenik će biti sposoban da: Opisuje ekološki princip sklada, mjere i održavanja ravnoteže prema učenju islama	Učenik će biti sposoban da: Kreira i predlaže mjere za obnavljanje i očuvanje prirodnih bogatstava, Praktikuje ekološku kulturu muslimana Reaguje na narušavanje harmonije	Učenik će biti sposoban da: Identificira i razmatra ekološke probleme, tumači stavove islama prema prirodnim bogatstvima i ulogu čovjeka u prirodi

7. Put do čovjeka

Znanja	Vještine	Stavovi/vrijednosti
Učenik će biti sposoban da: Objašnjava stavove islama o moralu, dobru i zlu	Učenik će biti sposoban da: Analizira njihovu ulogu u svom životu Analizira načine odgovora na izazove	Učenik će biti sposoban da: Prepoznaje ovovremene izazove za mlade osobe

8. Vjera u svakodnevici

Znanja	Vještine	Stavovi/vrijednosti
Učenik će biti sposoban da: Opisuje ulogu hrane u različitim kulturama	Učenik će biti sposoban da: Prepoznaje da islamska kultura promovira zdravu hranu Praktikuje islamsku kulturu ishrane	Učenik će biti sposoban da: Analizira vjersku dimenziju kulture odijevanja u kontekstu trendovskih tokova i estetike

9. Demokratski počeci povijesti islama

Znanja	Vještine	Stavovi/vrijednosti
Učenik će biti sposoban da: Objašnjava demokratski način formiranja državnog uređenja prvih generacija muslimana	Učenik će biti sposoban da: Istražuje mjesto, doprinos i ulogu muslimanskih pravednih vladara u historiji čovječanstva	Učenik će biti sposoban da: Ukazuje na osobine pravednih vladara s ciljem pružanja pomoći mladima u izboru svog vođe

10. Islam i kultura dijaloga

Znanja	Vještine	Stavovi/vrijednosti
Učenik će biti sposoban da: Objašnjava kako muslimani treba da se odnose prema drugim i drugačijim	Učenik će biti sposoban da: Analizira određene ajete i hadise i povezuje ih sa životom Uspoređuje i određuje nivo kulture dijaloga kod nas i drugih radi vlastitog usavršavanja	Učenik će biti sposoban da: Identificira dijalog kao obilježje islama, prepoznaje upute Kur'ana i Sunneta za oblikovanje muslimanske kulture dijaloga

DIDAKTIČKA UPUTSTVA I PREPORUKE - SMJERNICE ZA NASTAVNIKE

- Profesor će se u svom radu koristiti raznim oblicima rada i primjenjivat će različite metode, shodno nastavnim sadržajima, opremljenosti učionice i brojnosti učenika.
- Dati prednost savremenim pristupima kao što su: problemska nastava, heuristička nastava, mentorska nastava, vanučionička nastava i dr.
- Nastavni rad što više približiti aktuelnom društvenom kontekstu i svakodnevnom životu.
- Koristiti projektne zadatke, izrade panoa, animirati pismeno izražavanje na zadane teme, organizirati okrugle stolove i debate o odabranim temama, zadavati samoevaluacijske zadatke, inicirati razne socijalne akcije i posjete raznim objektima.
- Podsticati učenike na kritički pristup, životu, radu i okruženju.

OCJENJIVANJE

Ocjenjivanje se vrši u skladu sa Zakonom o srednjem obrazovanju i vaspitanju i Pravilnikom o ocjenjivanju učenika u nastavi i polaganju ispita u srednjoj školi.

INTEGRACIJA

- Jezik
- Historija
- Biologija
- Geografija
- Fizika
- Hemija
- Likovna kultura
- Muzička kultura

IZVORI

1. Vjeronauka 1 (udžbenik za 1. razred srednje škole), autori: dr. Nusret Isanović i dr. Džemaludin Latić
2. Druga stručna literatura i priručnici
3. Internet